

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§11-12

A1.

α.

1. – Λ: ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας

2. – Σ: τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι [...] καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους.

3. – Λ: οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην·

4. – Σ: καίτοι ἐτέρους ὄρατε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

β.

Ο Μαντίθεος με την οριστική αντωνυμία **τῶν αὐτῶν** αναφέρεται στους κύβους, τους πότους και τις (τὰς) τοιαύτας ἀκολασίας, στις κακές συνήθειες δηλαδή πολλῶν νεαρῶν Αθηναίων, ὅπως τα τυχερά παιχνίδια (ζάρια), την κατανάλωση ποτῶν και γενικότερα την άσωτη ζωή.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία §2-4

Επισήμανση: Στο συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο ο ομιλητής τονίζει ότι είναι συκοφάντες οι κατηγοροί και ότι ο ίδιος είναι ακραιφνής δημοκράτης. Στη συνέχεια, απευθύνει έκκληση στους δικαστές να μην συμπλέουν με τους συκοφάντες, γιατί ἔργο τους είναι να κατηγοροῦν τους αθῶους. Ο Μαντίθεος, κατά αντίστοιχο τρόπο, διαφοροποιεί τον εαυτό του από τους συκοφάντες κατηγορούς του, που διάγουν άσωτο βίο. Επομένως, το κείμενο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για σύγκριση αναφορικά με τον ρόλο των συκοφαντῶν στην αρχαία Αθήνα.

B4. εἶναι/ὄντας, ὄψεσθέ/ὄρατε, εἶχον/παρέχω, ἀποδείξαι, γεγεννημένην

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἴσοκράτης, Πρὸς Δημόνικον §§24-25

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Κανένα να μη κάνεις φίλο προτού εξετάσεις πώς έχει συμπεριφερθεί προς τους παλαιούς του φίλους· διότι πρέπει να προβλέπεις ότι θα συμπεριφερθεί και προς εσένα, ὅπως συμπεριφέρθηκε και προς εκείνους. Να	Να μη κάνεις κανένα φίλο, προτού εξετάσεις, πώς έχει μεταχειρισθεί τους προηγούμενους φίλους του· διότι ἔλπιζε, ότι αυτός θα συμπεριφερθεί και προς εσένα με τον ίδιο τρόπο, ὅπως και προς εκείνους·
---	--

γίνεσαι μεν αργά φίλος, αφού όμως γίνεις φίλος να μένεις πιστός στην φιλία. Διότι είναι εξ ίσου απρεπές να μην έχεις κανένα φίλο και να αλλάζεις πολλούς φίλους συχνά. Να μη δοκιμάζεις τους φίλους σου κατά τέτοιο τρόπον ώστε από τη δοκιμή αυτή να προέρχεται για σένα ζημία, μήτε όμως να θέλεις να έχεις τους φίλους σου αδοκίμαστους. Αυτό θα κατορθώσεις, αν προσποιείσαι ενώπιον αυτών ότι έχεις ανάγκες τις οποίες δεν έχεις· να ανακοινώνεις σ' αυτούς ζητήματα, τα οποία μπορούν να κοινολογηθούν, παρουσιάζοντας αυτά ως μυστικά· αν διαψευσθείς στις ελπίδες σου, δεν θα υποστείς από αυτό καμία ζημία, εάν όμως οι ελπίδες σου επιβεβαιωθούν, θα έχεις ασφαλέστερη γνώση του χαρακτήρα των φίλων σου. Να δοκιμάζεις τους φίλους στις δυστυχίες και στους κοινούς κινδύνους· διότι τον μεν χρυσό δοκιμάζουμε στη φωτιά, ενώ τους φίλους τους διακρίνουμε στις ατυχίες. Θα τηρήσεις άριστη στάση απέναντι στους φίλους σου, αν δεν περιμένεις αυτοί να σου γνωρίσουν τις ανάγκες τους, αλλ' αν αυθόρμητα έλθεις σε βοήθειά τους, όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν.

Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1950. Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.

Γ4.

α.

με βραδύτητα να γίνεσαι φίλος, όταν όμως γίνεις να προσπαθείς να παραμένεις· διότι είναι εξ ίσου αισχρό το να μην έχεις κανένα φίλο και το να αλλάζεις πολλούς συντρόφους· ούτε με βλάβη να δοκιμάζεις τους φίλους, ούτε πάλι να θέλεις να μη δοκιμάζεις τους φίλους σου· τούτο μάλιστα θα κατορθώσεις, εάν, χωρίς να έχεις ανάγκη, προσποιείσαι ότι έχεις· όσα δύνανται να λεχθούν, να τα ανακοινώνεις, ως εάν επρόκειτο για μυστικά· διότι αν μεν αποτύχεις σε τίποτε δεν θα βλαφθείς· αν όμως επιτύχεις, θα γνωρίσεις καλύτερα τον χαρακτήρα τους. Να δοκιμάζεις τους φίλους και από την κακοτυχία κατά τον βίο και από τη συμμετοχή στους κινδύνους· διότι το μεν χρυσάφι το δοκιμάζουμε στη φωτιά, τους φίλους όμως τους γνωρίζουμε καλά στα ατυχήματα. Τότε θα εξυπηρετήσεις τους φίλους με άριστο τρόπο, εάν δεν περιμένεις τις παρακλήσεις τους, αλλά εάν αυτόκλητος βοηθάς αυτούς στις κακές περιστάσεις.

Μτφρ. Μ. Πρωτοψάλτης. [1939] χ.χ. Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.

γενέσθαι: Είναι ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα ἔλπιζε. Υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το αὐτόν. Υποκείμενο του ρήματος εννοείται το σύ. Επομένως, έχουμε ετεροπροσωπία.

διαμένειν: Είναι τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα πειρώ. Υποκείμενο του απαρεμφάτου εννοείται το σύ. Υποκείμενο του ρήματος εννοείται το σύ. Επομένως, έχουμε ταυτοπροσωπία.

β.

Υπόθεση: *ἐὰν μὴ δεόμενος τὸ δεῖσθαι προσποιῆ* (ἐάν + υποτακτική ενεστώτα)

Απόδοση: *Τοῦτο δὲ ποιήσεις* (οριστική μέλλοντα)

(Πρόκειται για υποθετικό λόγο που δηλώνει το προσδοκώμενο).